

PANORAMA

Xosé Ramos Rodríguez

Antón Costa Rico

Nova Escola Galega

jose.ramos.rodriguez@edu.xunta.es

anton.costa@usc.es

REVISTA GALEGA
DE EDUCACIÓN
PUBLICACIÓN DE NOVA ESCOLA GALEGA

ISSN: 1132-8932

Páx. 76-79

ACTUALIDADE DA POLÍTICA EDUCATIVA

Existe unha moi grave incerteza sobre como se articulará a política educativa nos próximos cursos. O PSOE no goberno do Estado non decidiu dar un cambio radical da LOMCE. Tampouco semellaba que dispuxese de moita marxe de manobra, polo escaso tempo de desenvolvemento da lexislatura. Pasaremos outro curso con parches e cun sistema collido con pinzas, e seguindo en vigor a nefasta LOMCE.

Ao mesmo tempo, sería preciso que se propiciase o debate sobre os currículos, hoxe moi esquecidos, salvo para incrementalos ante calquera debate ou acontecer que preocupe á opinión pública. Debemos recordar que a Autonomía e a Lexislación correspondente atribúen unha importante capacidade de manobra neste aspecto, que pouco se nota que se use, tanto para adaptalos seriamente ás nosas circunstancias e contorna, como para reordenalos. Así, chaman a nosa atención declaracións recentes como as de Conrad Wolfram -prestixioso físico inglés colaborador en educación do goberno de Estonia- quen sinala que o 80% dos contidos que se aprenden en Matemáticas non serven “para nada”. Nada menos que en Matemáticas, que se converteu coa LOMCE nunha materia chave para os futuros itinerarios formativos dos alumnos, e chave tamén para as promocións e titulacións. Chave e con moitos contidos inútiles? Non deberíamos pararnos a pensalo?

Deberíamos deternos tamén a revisar os programas de aulas e centros bilingües, para valorar se supuxeron algún avance real ou se serven máis ben para facer grupos homoxéneos con alumnado considerado de “boa traxectoria” ou, cando menos, de “boas expectativas”. E se foron algo máis que un espantallo para atraer a atención do persoal e contrapoñelo á aprendizaxe da lingua propia, tan elemental na formación integral das persoas?

Houbo eleccións sindicais no ensino público no pasado 4 de decembro. De novo a CIG acadou o primeiro posto con 60 representantes; CCOO obtivo 28, ANPE, 18, UGT, 14, STEG, 12 e CSIF 10.

Perigosas manifestacións do Presidente Feixó (*La Voz de Galicia*, 30 de novembro pasado) mostrándose favorable a unha maior homoxeneidade do ensino, de acordo cos aires que vén introducindo o PP en toda España, no seu camiño de aproximación a Vox.

GALEGUIZACIÓN EDUCATIVA

Propostas de traballo para Castelao maxistral. Por iniciativa de Nova Escola Galega, pu-

xéronse a disposición do profesorado uns materiais elaborados polo Departamento de Xeografía e Historia do IES Milladoiro de Ames, para axudar a visitar e/ou traballar sobre a exposición Castelao maxistral. Os materiais e propostas de actividades son utilizables en diferentes contextos curriculares e de etapas educativas, na procura de que sexan útiles e ao mesmo tempo que axuden a comprender mellor ao noso alumnado a época e acontecementos da nosa historia recente; mais alá de versións edulcoradas e terxiversadoras que nos quere trasladar o relato oficial.

O galego está perdendo falantes e na educación non só non se toman medidas, senón que se poñen dificultades; e por moita broma que se fixese coa intervención no Congreso dos deputados dun parlamentario de "Ciudadanos" que dicía que en Galicia xa non se falaba castelán, a realidade é que, a pesar da brutal contradición desa afirmación, o partido que goberna en Galicia votaba favorablemente a iniciativa deste ridículo deputado. Se isto pasaba en setembro do ano pasado, despois da formación de Goberno presidido polo PP en Andalucía co apoio dun partido de extrema dereita e negacionista da situación do galego –e de máis cousas– veremos seguramente cousas moito peores.

INICIATIVAS E PROXECTOS

O bosque de Froxán –concello de Lousame– entrou a formar parte da rede de espazos naturais de interese pedagóxico, pasando a figurar no rexistro ICCA da ONU grazas ao proxecto Montescola que desenvolven os comuneiros da zona, baixo o impulso do Centro de Extensión Universitaria e Divulgación Ambiental de Galicia.

Primeira Unidade de Dislexia en Galicia. Nace na Facultade de Ciencias da Educación da Uni-

versidade de Santiago, baixo a coordinación da profesora Paula Outón Oviedo, no Departamento de Pedagogía e Didáctica.

A Rede Galega de Educación e Desenvolvemento Rural –con numerosas entidades asociativas e colectivos dinamizadores do rural, entre os que se atopan a propia Confederación Anpas Galegas, movementos de renovación pedagóxica, profesorado universitario, colexios profesionais, sindicatos docentes, movementos ecoloxistas, de igualdade de xénero, asociacións culturais, de veciñ@s, de desenvolvemento rural e outras entidades ruralistas– está desenvolvendo unha campaña en todos os concellos de Galicia a prol da máxima atención á problemática da escolarización nos espazos rurais.

RECOÑECIMENTOS E PREMIOS

As escolas infantís municipais de Santa Cristina e Mestres Goidar da cidade de Vigo, pola súa experiencia "Salvem os bosques", xunto coa Asesoría da Plan de Mellora das Bibliotecas dentro da Rede Bibliotecas da Xunta de Galicia, recibiron o II Premio Suso Jares de convivencia escolar, que promove a Federación Olívica de Asociacións de Nais e Pais de Alumnos (FOANPAS Vigo) e Nova Escola Galega. Os galardóns entregáronse o 30 de xaneiro –por ser o día Escolar da Non violencia e da Paz– nun acto celebrado na Escola Infantil municipal de Santa Cristina, que contou coa participación, entre outras, do alcalde de Vigo e de persoas de Nova Escola Galega e de Ponte

nas aulas, asociación que emitiu o 13 de febreiro un programa de radio especial sobre o Día Escolar da Non violencia e da Paz, recordando a figura de Suso Jares con entrevistas de persoas e representantes institucionais que traballaron e/ou se relacionaron con el.

Con motivo dese día publicouse por parte de Educadoras e educadores pola paz de NEG o seguinte manifesto:

EDUCADORAS/ES
POLA PAZ

(9) NOVA
ESCOLA
GALEGA

AGAPPAZ

MANIFESTO NO DÍA ESCOLAR DA PAZ E DA NONVIOLENCIA

Educadores pola Paz / Agappaz Mércores, 30 de xaneiro de 2019

A científica Vandana Shiva vén sinalando desde hai anos que para evitarmos unha terceira guerra mundial teremos que procurar novas maneiras de coidar e repartir equitativamente a auga potable nesta terra. A auga é a sustentabilidade da vida. Non pode haber Paz mentres a conciencia acepte os factores que producen a guerra. Temos que desarmar a mente para construír a Paz. Contrariamente, a publicidade militar pretende que se acepte como segura e pacificadora a proliferación de armas, desde o machete e a mina antipersoas, ata as armas de destrución masiva. Nos últimos cen anos morreron máis de cen millóns de persoas nos conflitos bélicos... Á violencia directa das guerras súmase a inxustiza social xerada polas estruturas do poder, que están a producir situacións de fame, analfabetismo, falta de atención médica, desemprego, etnocentrismo fechado, racismo, xenofobia, o feminicidio... E todo este círculo infernal móvese nun ambiente natural tan deteriorado que en termos ecoloxistas xa se fala de ecocidio. Desde esta realidade negativa non vale mirar para outro lado, ou pensar que non temos responsabilidade ningunha. Como educadoras e educadores temos que vivir, imaxinar e transmitir valores e actitudes que enchoupen de Paz as nosas relacións. Vivir é transmitir actitudes e comportamentos xustos e solidarios. Isto, e non outra cousa, é educar e educármonos para a Paz. Unha nova conciencia que denuncie o desfasamento entre os gastos militares para a morte e os gastos civís para a vida: educación, sanidade, conservación do medio ambiente... A educación para a Paz tenta contrarrestar os valores da cultura dominante, que exalta a competencia inmisericorde, que enaltece a guerra, a insolidariedade, a lei do máis forte, o sexismo, o conformismo... Fronte a unha cultura da violencia, do menosprezo, da submisión, cremos na cultura da Nonviolencia. E, xaora unha cultura da creación relaxada, lúdica... Somos realistas, pedimos o imposible. A imaxinación ao poder! Os valores son coma as estrelas que veñen dos espazos cósmicos para iluminar a historia dos tempos e lugares. O valor da Paz é unha luz sempre anovada, chea de matices multicolores, que vai enriquecendo as nosas percepcións e sentimentos. Terá que fuxir da fachenda e da cobiza. A educación para a Paz é unha educación para a humildade, para o agradecemento, para o gozo compartido, para o xogo nun contexto solidario.

ENCONTROS E XORNADAS

- Xornadas de recursos para a educación musical. Os pasados días 24 e 25 de xaneiro tivo lugar, na Facultade de Ciencias da Educación da USC, o Simposio Internacional de Educación Musical e Materiais Didácticos (International ME&DM Symposium), organizado por iniciativa do Grupo de Investigación Stellae e a IARTEM (International Association for Research on Textbooks and Educational Media), coa colaboración da SEM-EE (Sociedade para a Educación Musical no Estado Español), na procura de facer visíbeis as investigacións educativas arredor dos materiais musicais, e coa finalidade de facilitar tempos e espazos de encontro para o debate ao diverso profesorado e persoal investigador con inquietudes arredor desta temática.

- Seminario sobre a Memoria 2018. Os días 19, 20 e 21 de outubro celebrouse a novena edición do Seminario sobre a Memoria Histórica. Nove anos xa –cunha asistencia fidelizada en parte pero tamén integradora– nos que foron visitados diferentes puntos da xeografía galega –O Bierzo incluído– á procura de elementos de análise para entender todo o que sucedeu no noso país a partir do 18 de xullo de 1936. Na edición deste ano, ademais das actividades desenvolvidas no IES Félix Muriel, de Rianxo, analizouse sobre o terreo a represión no Monte Pindo, da man da Confraría de Pescadores/as do Pindo e da Asociación Monte Pindo, Parque Natural. Co suxestivo lema de “Omesómonte” –o berro de alerta ante o perigo–, o programa contou con recoñecidos especialistas e con testemuñas directas da época como o ex-guerrilleiro Quico Martínez ou familiares de fuxidos e represaliados.

RECURSOS, MATERIAIS E PUBLICACIÓNS

Cómpre deixar constancia da edición de diversos materiais con interese didáctico:

- VALENTE, DANIELA (2018). *Como liberar o potencial do voso neno. Actividades inspiradas no método Montessori. 0-2 anos*. Vigo: Catroventos editora.
- IGLESIAS, SABELA (2018). *Dúvidas reais de adolescentes sobre sexo*. Vigo: Catroventos Editora.
- VÁZQUEZ CENDÓN, ELENA, e FRAGA BARRAL, XOSÉ A. (2018). *Domingo Fontán*. Santiago: Consello da Cultura Galega.
- FERNÁNDEZ TEIXEIRO, MANUEL MARÍA (2018). *Os soños na gaiola*. Outeiro de Rei: Casa Museo Manuel María (ed. facsimilar).
- GARCÍA MARÍN, JORGE (2018). *Novas masculinidades. O feminismo a (de)construír o homen*. Santiago de Compostela: Através Editora.
- FREIRE, PAULO (2018). *A pedagogía do oprimido*. Pontevedra: Kalandraka (“Biblioteca de Pedagogía”).
- Nenos de Barbiana (2018). *Carta a unha profesora*. Pontevedra: Kalandraka (“Biblioteca de Pedagogía”).■

Jorge García Marín Novas masculinidades

O feminismo a (de)construír o homen

Prólogos de Luísa Monteiro e Marco Gonçalves

